

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень

Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік

16.10.2025

с. Гора

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі - ДП «Ліси України»), лист від 14.10.2025 № 21849/40.1.9-2025, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ від 27.05.1995 №555, комісією в складі: начальника відділу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Валерія ЧАВЧЕНКА, провідного інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, інженера охорони та захисту лісу 1 категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олексія КОВАЛЬЧУКА, лісничого Вишеньківського лісництва Богдана КЛЕЦА, лісничого Кийлівського лісництва Костянтина БАКУНА, помічника лісничого Старівського лісництва Марії ПРОЦУН, лісничого Баришівського лісництва Віталія НЕСТЕРЧУКА, проведене лісопатологічне обстеження насаджень Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонується для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Обстежено наступні ділянки:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, що потребує ВСП, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб.метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Вишеньківське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
82	19	7.8		7.8	8ДЗ(81)2ДЗ(101)+БП+СЗ	81	0.60	2	23	32	260	2	несправжній та справжній дубові трутовики, златки, дубовий заболонник	25
82	20	1.2		1.2	8ДЗ1СЗ1БРС+АКБ	79	0.60	2	22	30	225	2	несправжній та справжній дубові трутовики, златки, дубовий заболонник	25
Разом		9.0		9.0										
Кийлівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
55	2	0.7		0.7	10СЗ+АКБ	48	0.80	1	18	20	290	2	великий та малий соснові лубоїди	45

55	4	4.3		4.3	8АКБ2СЗ	66	0.70	1	21	20	200	2	лускатий та несправжній трутовик	15
82	23	3.1		3.1	9СЗ1ДЗ	130	0.60	2	26	40	330	2	великий та малий соснові лубоїди	25
82	25	0.9		0.9	10СЗ	81	0.80	1	25	32	460	2	великий та малий соснові лубоїди	30
86	13	4.3		4.3	10СЗ	86	0.70	1	26	36	400	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	25
87	1	6.0		6.0	10СЗ+ДЗ+БП	91	0.60	1	26	36	360	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	40
87	3	0.6		0.6	10СЗ+ДЗ	57	0.70	1А	22	26	320	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	70
87	7	3.7	(2)	3.2	10СЗ+БП	86	0.70	1	26	32	425	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	15
87	20	1.3		1.3	10СЗ+БП+ДЗ	66	0.70	1	22	24	340	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	15
87	21	0.9		0.9	10СЗ	91	0.70	1	26	36	400	2	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	15
88	19	0.9		0.9	10СЗ	91	0.70	1	26	36	400	2	великий та малий соснові лубоїди	10
Разом		26.7		26.2										
Старівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
17	35	13.5		13.5	10СЗ	71	0.60	1	23	36	290	4	вітровал, бурелом, великий та малий соснові лубоїди	12
Разом		13.5		13.5										
Баришівське (ДП "Бориспільське ЛГ")														
12	23	23.0		23.0	6ДЗ(106)2ЛПД(96)1ДЗ(76)1ЛПД(66)+ОС+БП+БРС+ВРЛ	106	0.65	1	29	48	300	2	несправжній та справжній дубові трутовики, златки, дубовий заболонник	10
23	15	2.4		2.4	7ДЗ(81)1ЛПД2ДЗ(61)+БП	81	0.70	1	26	38	295	4	несправжній та справжній дубові трутовики, златки, дубовий заболонник	25
24	14	2.9		2.9	9ДЗ1ЛПД+БП	86	0.75	2	25	36	292	4	несправжній та справжній дубові трутовики, златки, дубовий заболонник	25
Разом		28.3		28.3										
Всього		77.5		77.0										

Результат обстеження:

В Кийлівському та Старівському лісництвах було виявлено ділянки лісу, що постраждали від стихійного лиха вітровалу-бурелому. Екстремальний прояв стихії у вигляді потужного штормового вітру призвів до групового та поодинокого пошкодження дерев до ступеню припинення росту. Переважна кількість пошкоджених дерев відноситься до буреломних і мають злами в нижній та середній частинах стовбурів, або пошкодження крони до втрати нею життєздатності. Також утворилися поодинокі вітровальні дерева, як з повним виверненням кореневої системи з ґрунту так із нахилом

стовбурів понад 30 градусів від вертикальної осі та з візуально помітними ознаками підриву коріння.

Крім того в насадженні виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У дерев сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздожні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 10 до 20 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами. В насадженнях віком понад 90 років, досить часто спостерігається ураження сосною губкою – дереворуйнівним грибом, що призводить до розвитку центральної бурої гнилі стовбура. За окомірною оцінкою таке ураження досягає 10-20% і підтверджується наявністю плодових тіл на деревах.

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.) виявлено відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилі виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плоді тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура, центрального, або змішаного типу. Додатковою ознакою ураження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, знижений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах виявлені личинкові ходи і льотні отвори бронзової дубової златки (*Chrysobothris affinis* F.), златки зеленої вузькотілої (*Agrilus viridis* L.) та дубового заболонника (*Scolytus intricatus*). Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

Встановлено, що насадження акації білої швидко втрачає захисні функції опору та корисні властивості лісового середовища. Це пов'язано першочергово з перестиглим віком та впливом загального вологодефіциту. Наявність сухостоїв та частково суховерхих дерев, через ураження лускатим трутовиком (*Cerioporus squamosus*) та несправжнім трутовиком (*Phellinus nigricans*), заселення частини дерев вторинними шкідниками є підтвердженням цьому. У таких насадженнях акації перестиглого віку відбувається деградація і втрата здатності порослевого відновлення.

Обстеження виконане для покращення лісопатологічної ситуації та санітарного стану насаджень Бориспільського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів – вибірково санітарну рубку з інтенсивністю (окомірно) 10-70 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **77.0 гектарів**.

ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,23,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства. За рештою прилеглих насаджень вести посилений нагляд.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить

